

Abstrakt

Diplomová práce nesoucí název „Metodika vyšetřování vražd (vybrané problémy)“ se zabývá pouze zvolenými aspekty metodiky vyšetřování tohoto trestného činu. Jelikož je toto téma velmi obsáhlé, není v silách diplomantky zpracovat tuto problematiku v rozsahu stanoveném pro diplomovou práci v celé šíři. Z uvedeného důvodu se tedy autorka práce podrobně věnuje pouze některým hlediskům vyšetřování tohoto závažného trestného činu.

Práce je rozdělena do dvou hlavních kapitol. První kapitola je věnována úvodu do této problematiky. Počáteční podkapitola poskytuje širší pohled na trestný čin vraždy z pohledu trestního práva, zaobírá se dále právní úpravou zakotvující základní lidské právo, a to právo na život, jak v českém právním řádu, tak i v rámci dokumentů na evropské či mezinárodní úrovni. Druhá podkapitola se zabývá skutkovou podstatou tohoto trestného činu a jejími jednotlivými znaky. Celá kapitola je protkána i historickými aspekty tohoto činu, kdy se autorka snaží o srovnání aktuální právní úpravy s předchozí. Následující podkapitola obsahuje komparaci předmětného činu se skutkovými podstatami obdobných trestných činů, a to se zabitím, vraždou novorozeného dítěte matkou, usmrcením z nedbalosti, a také s účastí na sebevraždě. V další podkapitole lze nalézt aktuální statistické údaje ohledně nápadu vražd na našem území, jejich objasňenosti, motivaci pachatelů a dalších hledisek.

Druhá a zároveň poslední hlavní kapitola je již zaměřena na samotnou metodiku vyšetřování vražd. Úvod každé podkapitoly přináší krátký exkurz do obecné části kriminalistické vědy, aby práce byla přínosná a pochopitelná i pro laickou veřejnost, a následně se již věnuje samotným jednotlivým komponentům metodiky vyšetřování tohoto trestného činu.

První podkapitola nastinuje zařazení metodiky vyšetřování vražd do zvláštní části kriminalistické vědy, na niž navazuje kriminalistická charakteristika trestného činu vraždy, která sestává ze způsobu spáchání (vraždy předem připravené nebo nepřipravené, spáchané se zbraní či beze zbraně, dělení vražd dle mechanismu usmrcení, klasifikace podle způsobu utajování vražd), osobnosti pachatele, osobnosti oběti a motivu.

Následující podkapitoly rozebírají zvláštnosti jednotlivých etap vyšetřování vražd, tedy typické stopy, typické vyšetřovací situace, zvláštnosti předmětu vyšetřování, podnětů k vyšetřování, počátečních úkonů a vyšetřovacích verzí, plánování a organizace vyšetřování. Avšak jádrem této práce je podkapitola popisující zvláštnosti následných úkonů, ať již výslechu obviněného či svědka, rekonstrukce trestného činu vraždy, rekognice, vyšetřovacího pokusu a v neposlední řadě kriminalistických expertíz.

V závěrečné části práce je polemizováno nad otázkou zapojení veřejnosti do vyšetřování a kriminalistické prevence.

Jako poslední jsou uvedeny příklady z kriminalistické praxe, které vhodně doplňují teoretickou část práce.

Vraždy představují nejzávažnější trestnou činnost. Jsou problémem etickým, morálním, společenským i právním. Vzhledem ke své aktuálnosti a stále se měnícím rysům si zaslouží pozornost veřejnosti i odborníků.